

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра дошкільної і початкової освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор
інституту педагогіки і психології

Навчально-наукового
інституту педагогіки і психології

Світлана КОНДРАТЮК

28 січня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ
ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

спеціальність **012 Дошкільна освіта**

освітньо-професійна програма Дошкільна освіта

Мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною
комісією ННПП

«21» січня 2025 р.

Голова

Юлія БОНДАРЕНКО

док. пед. наук, професор

Розробник: Харькова Євдокія Дмитрівна, к. пед. н., доцент кафедри дошкільної і початкової освіти

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 6 від «26» грудня 2024 р.

Завідувач кафедри

Наталія ПАВЛУЩЕНКО

к. пед. н., доцент кафедри

дошкільної і початкової освіти

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Освітній ступінь: бакалавр	Обов’язкова	
		Рік підготовки	
		1-й	1-й
		Семестр	
2-й		2-й	
Лекції			
14 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
14 год.		4 год.	
Лабораторні			
12		2	
Самостійна робота			
48 год.		80 год.	
Консультації			
—		—	
Вид контролю: залік			
Загальна кількість годин – 90			

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Теорія та методика ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти» є обов'язковою навчальною дисципліною для рівня бакалавр спеціальності 012 «Дошкільна освіта». Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні і методичні основи змісту й особливостей організації ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти.

Мета курсу: забезпечити студентів необхідними знаннями з основних теоретичних підходів до вивчення ігрової діяльності дітей. Визначити методологічні основи ігрової діяльності в дошкільному віці; залучити студентів до планування і правильного керівництва ігровою діяльністю в закладах дошкільної освіти.

Завдання курсу:

визначити потенціал теоретичних підходів та категоріальний апарат, що складають методологічну основу ігрової діяльності;
сформувати уявлення про функції, принципи, методи ігрової діяльності;
ознайомити студентів з основними методами науково-методичної та науково-дослідної роботи з актуальних проблем курсу;
опанувати методичними основами керівництва ігровою діяльністю з дітьми дошкільного віку;
сформувати практичні навички та вміння при організації та проведенні методики ігор з дітьми у різних вікових групах дитячого садка.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студентів мають бути сформовані програмні компетентності (відповідно освітньо-професійної програми Дошкільна освіта), а саме:

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складна спеціалізовані задання та практична проблеми в глазу дошкільное освіти з роз витку, наврання і выковання детей рунного і дошкільного веку, щии передача застосування загульних психолого-педагогичных теории і фазовых методик дошкільное освіти, характеризується комплексности та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК-6. Здатність до міжособистісної взаємодії. ЗК-8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК-9. Здійснення безпечної діяльності.
Фахові компетентності	ФК-1. Здатність працювати з джерелами навчальної та наукової інформації. ФК-2. Здатність до розвитку в дітей раннього і

спеціальності (ФК)	дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага). ФК-3. Здатність до розвитку допитливості, пізнавальної мотивації, пізнавальних дій у дітей раннього і дошкільного віку. ФК-6. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку навичок свідомого дотримання суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. ФК-7. Здатність до національно-патріотичного виховання дітей раннього і дошкільного віку (любов до Батьківщини, рідної мови, рідного міста; інтерес і повага до державних символів України, національних традицій, звичаїв, свят, обрядів). ФК-10. Вміння складати Індивідуальну програму розвитку та необхідні для навчання дітей з особливими освітніми потребами документи, бути знайомими з універсальним дизайном в освіті та розумним пристосуванням. ФК-13. Здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку. ФК-15. Здатність до забезпечення індивідуального і диференційованого розвитку дітей раннього і дошкільного віку з особливими освітніми потребами відповідно до їхніх можливостей та потреб. ФК-16. Здатність до виховання в дітей раннього і дошкільного віку толерантного ставлення та поваги до інших, попередження та протидії булінгу. ФК-19. Здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами. ФК-20. Здатність до самоосвіти, саморозвитку, до безперервності в освіті для постійного поглиблення загальноосвітньої та фахової підготовки, перетворення набуття освіти в процес, який триває впродовж усього життя людини. ФК-21. Здатність формувати знання у дітей раннього і дошкільного віку про природу, традиції, звичаї, обряди Слобожанщини, виховувати любов і повагу до особливостей рідного краю.
--------------------	--

Курс передбачає проведення лекційних, практичних занять та організацію самостійної роботи студентів. На лекції логічно й послідовно викладаються найбільш загальні наукові питання програми. Практичні заняття спрямовані на засвоєння студентами практичних умінь і навичок. Самостійна робота спрямована на поглиблене вивчення програмового матеріалу. Контроль за самостійною роботою здійснюється в усіх формах аудиторних занять та в процесі індивідуальної роботи зі студентами, відповідно до розділів.

2. Передумови для вивчення навчальної дисципліни «Теорія та методика ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти»

Опановуючи зазначений перелік компетентностей, магістранти мають актуалізувати знання з курсів: «Дошкільна педагогіка», «Менеджмент у системі дошкільної освіти», «Дошкільна лінгводидактики», «Валеологія».

3. Результати навчання за навчальною дисципліною «Теорія та методика ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти»

ПРН-1	Розуміти і визначати педагогічно умов, закономірності, принципе, мету, задання, мест, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього, дошкільного та молодшого шкільного віку.
ПРН-3	Розуміти природу і знати вікові особливості дітей з різними рівнями розвитку, особливості розвитку обдарованих дітей, індивідуальні відмінності дітей з особливими освітніми потребами.
ПРН-4	Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.
ПРН-7	Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.
ПРН-10	Знати принципе функціонування системи раннього втручання, розуміти можливості опори на неї у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, дотримуючись професійно-етичних вимог до діяльності фахівця з раннього втручання.
ПРН-11	Бути знайомим з ознаками булінгу. Вміти використовувати прийоми попередження та протидії йому.

ПРН-15	Визначати задання і мест різних видів діяльності дітей раннього і дошкільного віку на основі програм дошкільної освіти та знань про культурно-історичний досвід українського народу, загальнолюдські культурні та етико-естетичні цінності.
ПРН-18	Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.
ПРН-20	Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.
ПРН-24	Вивчати й досліджувати особливості природи і культури Слобожанського краю, виховувати любов і повагу до нього у дітей раннього і дошкільного віку.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС / Сума балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень магістранта
A 90 – 100	Студент володіє узагальненими знаннями з навчальної дисципліни, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
B 82 – 89	Студент вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
C 74 – 81	Знання студента досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
D 64 – 73	Студент розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
E 60 – 63	
FX 35 – 59	Студент намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
F 1 – 34	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».

Розподіл балів

T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 1.7	T 2.1	T 2.2	T 2.3	T 2.4	T 2.5	T 2.6	T 2.7	100
Поточний контроль														
5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	
Контроль самостійної роботи														
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1	

Об'єктом додаткового заохочення студентів може бути виконання інших видів робіт: участь у роботі Всеукраїнських та Міжнародних науково-практичних конференцій, підготовка та публікація наукової студентської роботи, прослуховування вебінарів та інші.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: залік, тестування, творчі завдання, презентації результатів виконаних завдань, оцінка самостійної роботи студентів.

6. Програма навчальної дисципліни

«Теорія та методика ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти»

6.1. Інформаційний зміст навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1.1. Теоретико-методичні засади організації ігрової діяльності дітей.

Зародження теоретичних основ ігрової діяльності у ХІХ ст. Психологічні дослідження гри у ХХ ст. Структура, функції, завдання ігрової діяльності. Класифікації ігор дітей. Модель керівництва ігровою діяльністю дітей. Показники ігрового інтересу. Рівні розвитку взаємодії дітей у грі. Збагачення ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Тема 1.2. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку.

Місце гри в дошкільному дитинстві. Гра та етапи її розвитку. Організація самостійної ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Планування і керівництво дитячою грою в закладах дошкільної освіти.

Тема 1.3. Педагогіка дидактичної гри.

Функції дидактичної гри. Основні види дидактичних ігор. Структура дидактичної гри. Методика організації та керівництва дидактичною грою в різних вікових групах закладів дошкільної освіти.

Тема 1.4. Розвивальне предметно-ігрове середовище ЗДО.

Виховна і освітня цінність іграшки. Історія виникнення іграшки. Українська народна іграшка. Історія народної іграшки в Україні, її види та місце в педагогічному процесі. Види іграшок. Сучасна класифікація дитячих іграшок (за станом готовності, за видами сировини, за розміром, за функціональними властивостями, за художньо-образним вирішенням тощо). Вимоги до підбору іграшок для дітей різних вікових груп. Антиіграшка. Особливості організації предметно-ігрового середовища в різних вікових групах ЗДО.

Тема 1.5. Сюжетно-рольові ігри дошкільників.

Ознаки творчих ігор. Характеристика різних видів творчих ігор. Структура сюжетно-рольової гри: ролі; ігрові дії; ігрове використання предметів; реальні стосунки між дітьми. Сюжетно-рольова гра як основний вид діяльності дітей дошкільного віку. Методи керівництва творчими, сюжетно-рольовими іграми. Особливості сюжетно-рольової гри дітей дошкільного віку.

Тема 1.6. Рухливі ігри та ігрові вправи. Ігри-подорожі та ігри-розваги.

Загальна характеристика рухливої гри. Класифікація рухливих ігор. Спортивні ігри та спортивні вправи у роботі з дітьми різного віку. Організація і методика проведення рухливих ігор з дітьми молодшого, середнього та старшого дошкільного віку (згідно програмних вимог). Загальна характеристика ігор-подорожей та ігор-розваг.

Тема 1.7. Ігри на прогулянці.

Роль та місце гри на прогулянці. Організація різних видів ігор на прогулянці у різні пори року. Методика проведення різних видів ігор на прогулянці у першу та другу половину дня.

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Тема 2.1. Українська народна гра в закладах дошкільної освіти.

Сутність дидактичних ігор. Народні коріння дидактичної гри. Види дидактичних ігор. Словесні дидактичні ігри. Структурні компоненти дидактичних ігор, їх характеристика. Методи організації дидактичних ігор у різновікових групах дошкільного закладу. Охарактеризувати ігри з правилами в структурі педагогічного процесу ЗДО. Ігри з елементами спорту. Народні ігри – джерело духовності.

Тема 2.2. Режисерські ігри, ігри-драматизації та ігри-фантазування

Режисерські ігри дошкільників. Педагогічні умови організації та проведення режисерських ігор. Індивідуальні та спільні режисерські ігри. Специфіка організації, структура гри-драматизації. Ігри-фантазування та їх характеристика.

Тема 2.3. Конструктивно-будівельні ігри дошкільників та ігри з елементами праці

Розвиваюче і виховне значення конструктивно-будівельних ігор. Типи будівельного матеріалу. Види конструювання. Характеристика ігор з будівельним матеріалом, їх зв'язок із сюжетно-рольовими іграми. Педагогічне керівництво конструктивно-будівельними іграми дітей в різних вікових групах. Особливості організації ігор з елементами праці

Тема 2.4. Театралізовані ігри.

Театралізовані ігри дітей дошкільного віку. Специфіка організації та проведення. Види лялькового театру для дітей. Театральний ігровий матеріал. Види ляльок. Організація та педагогічне керівництво театралізованими іграми в різних вікових групах. Організація і показ лялькових вистав у ЗДО.

Тема 2.5. Інтелектуальні ігри. Комп'ютерні ігри.

Інтелектуальні ігри та їх місце у роботі з дітьми дошкільного віку. Основні завдання ознайомлення дітей з комп'ютером в ЗДО. Програмні можливості комп'ютера. 3. Вимоги до організації занять з комп'ютером в ЗДО. Правила поведінки у комп'ютерно-ігровому комплексі

Тема 2.6. Сенсорні ігри та сенсорні вправи.

Зміст поняття «сенсорні ігри». Характеристика різних видів сенсорних ігор. Роль дидактичних ігор та вправ у сенсорному вихованні дітей дошкільного віку. Функції сенсорних дидактичних ігор та вправ. Вплив розвитку дрібної моторики на формування мовлення дітей дошкільного віку. Класифікація вправ на розвиток дрібної моторики

Тема 2.7. Ігротерапія корекційного і терапевтичного впливу на дітей дошкільного віку.

Загальна характеристика ігротерапії. Види ігротерапії. Основні напрями ігротерапії. Ігротерапія відреагування

6.2. Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		Лекції	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота		Лекції	Практичні	Лабораторні	Самостійна робота
Розділ 1. Психолого-педагогічні особливості ігрової діяльності										
Тема 1.1. Теоретико-методичні засади організації ігрової діяльності дітей.	2	2		-		7	0,5		-	6
Тема 1.2. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку.	4	2	2	-		7	0,5	0,5	-	6
Тема 1.3. Педагогіка дидактичної гри.	7	2	2		3	6,5		0,5	0,5	6
Тема 1.4. Розвивальне предметно-ігрове середовище ЗДО	4	2	2			6				6
Тема 1.5. Сюжетно-рольові ігри дошкільників.	9	2	2		5	6				6
Тема 1.6. Рухливі ігри та ігрові вправи. Ігри-подорожі та ігри-розваги	4	2	2			6				6
Тема 1.7. Ігри на прогулянці	9	2	2		5	6				6
Розділ 2. Методика ігрової діяльності в закладах дошкільної освіти										
Тема 2.1. Українська народна гра в закладах дошкільної освіти.	7		2		5	7	0,5	0,5	-	6
Тема 2.2. Режисерські ігри, ігри-драматизації та ігри-фантазування	7			2	5	7	0,5	0,5	-	6
Тема 2.3.Конструктивно-будівельні ігри дошкільників та ігри з	7			2	5	7	0,5	0,5	-	6

елементами праці										
Тема 2.4. Театралізовані ігри.	7			2	5	7	0,5	0,5	-	6
Тема 2.5. Інтелектуальні ігри. Комп'ютерні ігри.	7			2	5	7		0,5	0,5	6
Тема 2.6. Сенсорні ігри та сенсорні вправи	7			2	5	5	0,5		0,5	4
Тема 2.7. Ігротерапія корекційного і терапевтичного впливу на дітей дошкільного віку	7			2	5	5,5	0,5	0,5	0,5	4
Усього годин:	90	14	14	12	48	90	4	4	2	80

6.3. Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку.	2	0,5
2.	Педагогіка дидактичної гри.	2	0,5
3.	Розвивальне предметно-ігрове середовище ЗДО.	2	
4.	Сюжетно-рольові ігри дошкільників..	2	
5.	Рухливі ігри та ігрові вправи. Ігри-подорожі та ігри-розваги	2	
6.	Ігри на прогулянці.	2	
7	Українська народна гра в закладах дошкільної освіти.	2	0,5
8	Режисерські ігри, ігри-драматизації та ігри-фантазування		0,5
9	Конструктивно-будівельні ігри дошкільників та ігри з елементами праці		0,5
10	Театралізовані ігри.		0,5
11	Інтелектуальні ігри. Комп'ютерні ігри.		0,5
12	Сенсорні ігри та сенсорні вправи		0,5
Усього годин:		14	4

Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
3	Режисерські ігри, ігри-драматизації та ігри-фантазування	2	
4.	Конструктивно-будівельні ігри дошкільників та ігри з елементами праці	2	0,5
5.	Театралізовані ігри.	2	0,5
5.	Інтелектуальні ігри. Комп'ютерні ігри.	2	0,5
6.	Сенсорні ігри та сенсорні вправи	2	0,5
7	Ігротерапія корекційного і терапевтичного впливу на дітей дошкільного віку	2	
Усього годин:		12	2

8. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Базовий компонент дошкільної освіти (Державний стандарт дошкільної освіти) нова редакція». 2021. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/bazovij-komponent-doshkilnoyi-osviti-v-ukrayini> (дата звернення: 10.12.2023)
2. Довбня С. О. Методика керівництва творчими іграми дітей дошкільного віку на суб'єкт – суб'єктних засадах у практиці дошкільної освіти. *Дитячий садок*. 2022. №5 (67). С. 24-27.
3. Ігрова діяльність у дошкільній освіті п'ятирічних дітей (педагогічний супровід до програми «Дитина»). Навч.-метод. посіб. Київ: Вид-тво КУ імені Б. Грінченка, 2021. 230 с.
4. Кудикіна Н. В. *Теорія ігрової діяльності*. Монограф. Київ: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2022. 236 с.
5. Методичні рекомендації до Програми виховання і навчання дітей від двох до семи років «Дитина». Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2019. 400 с

Додаткові:

1. Довбня С. О. Гра як історико-педагогічний феномен. *Педагогічна освіта: теорія і практика*: зб. наук. пр. Вип. Кам'янець-Подільський: ПП Зволейко Д.Г., 2021. С. 245-250.
2. Кудикіна Н. В. Теоретико-методичні засади організації ігрової діяльності дітей. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної і початкової освіти: навч.-метод. посіб. Київ: Вид. Дім «Слово», 2020. С. 11-25.
3. Поніманська Т. І. Дошкільна педагогіка. Навч. посіб. для студент. вищ. навч. заклад. Київ: Академвидав, 2014. 456с.
4. Хрестоматія з історії дошкільної педагогіки. Київ: Вища школа, 2021. 512 с.
5. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей. Методичні рекомендації. К.: Видавничий Дім «Слово», 2020. 256 с.
6. Гавриш Н., Саприкіна О. Дошкільнятам – освіта для сталого розвитку. Навчально методичний посібник. Дніпропетровськ: Ліра, 2020. 120 с.
7. Гаращенко Л.В. Способи організації дітей на фізкультурному занятті: здоров'язбережувальний підхід. *Дошкільне виховання*. 2023. № 10. С. 9-12.
8. Беленька Г.В., Богініч О.Л., Машовець М.А. Здоров'я дитини від родини. Як виховати в сім'ї здорову дитину від народження до повноліття. К.: СПД Богданова А.М., 2020. 220 с.
9. Сучасне заняття в дошкільному закладі: навч.-метод. посіб. Луганськ: Альма-матер, 2020. 496 с.
10. Стеценко І.Б. Логіки світу: розвиток логічного мислення дітей 4-го року життя. К.: Редакції загально педагогічних газет, 2020. 111 с.

Інформаційні ресурси:

1. Болотова О.М., Вайнер В.В., Семизорова В.В.. Парціальна програма для дітей старшого дошкільного віку «Комп'ютерна грамота для малят». Доступ через: <http://mandrivets.com/product/partsialna-programa-dlya-ditej-starshogo-doshkilnogo-viku-kompyuterna-gramota-dlya-malyat/>
2. Бондаренко Т. Гурток по комп'ютерній грамотності «Смайлик». Доступ через: <https://sites.google.com/site/galesinadnz/gurtok-po-komp-uternij-gramotnosti-smajlik>.
3. Програми розвитку дітей. URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
4. Професійний стандарт «Вихователь закладу дошкільної освіти». 2021. URL: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennya-profesijnogo-standartu-vihovatel-zakladu-doshkilnoyi-osviti>
5. Закон України «Про дошкільну освіту» № 4059-IX від 19.11.2024. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3788-20#Text>
6. Концепція освіти дітей раннього та дошкільного віку. Національна академія педагогічних наук України. Київ: ФОП Ференець В.Б., 2020. 44 с. URL: <https://drive.google.com/file/d/12ta1d3vfwTtFhITpMTCJ-NO3SISU47Gd/view>
7. Методичні рекомендації до оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Державного стандарту дошкільної освіти). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/605/0be/86b/6050be86b4f68482865820.pdf>